

Lektionsplanering

Årskurs: Årskurs 9

Ämne: Historia

Tema: Källkritik

Koppling till styrdokument

I denna lektion handlar det om att utveckla elevers förmåga att kritiskt granska och värdera källor. Källkritik är avgörande i historisk forskning för att förstå och tolka historiska händelser och fenomen. Genom att lära sig grunderna i källkritik får eleverna redskap att värdera och förhålla sig kritiskt till information.

Centralt innehåll

Källkritik och dess betydelse i historisk forskning

Betygskriterium (E)

Eleven kan med viss säkerhet använda källkritiska metoder och redogöra för sin betydelse.

Lärlarleda instruktioner

1. Introduktion till källkritik (10 min)

- Definiera källkritik och dess syfte.
- Förklara varför källkritik är viktigt inom historia.
- Diskutera kort hur källor kan påverka vår förståelse av historia.

2. Genomgång av källkritikens fyra frågor (15 min)

- Presentera de fyra källkritiska frågor:
 1. **Vem är avsändare?** - Diskutera avsändarens bakgrund och syfte.
 2. **När är källan skapad?** - Betydelsen av tid och kontext.
 3. **Varifrån kommer uppgifterna?** - Primär och sekundär källa.
 4. **Varför?** - Vad är syftet med källan?
- Ge exempel på olika typer av källor (ex. dagbok, artikel, dokumentär).

3. Gruppdiskussion och analys (15 min)

- Dela upp klassen i grupper. Ge varje grupp en specifik källa (kan vara en artikel, ett dokument eller en bild).
- Be dem diskutera källkritiska frågor kopplade till sin källa.
- Varje grupp presenterar sina tankar för klassen.

4. Individuell reflektion (10 min)

- Ge eleverna tid att skriva en kort reflektion utifrån det de lärt sig om källkritik och dess betydelse i sitt eget arbete med historia.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Källkritikens historia:** Vad är källkritik och hur har det utvecklats över tid?
- **Olika typer av källor:** Primära och sekundära källor och exempel på dessa.
- **Källkritiska metoder:** Hur kan vi använda källkritik i vår forskning?

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Källkritik	Metod för att värdera och granska källor för information.	Av ordet "källa" som betyder ursprung, och "kritik".
Primärkälla	En källa som ger direkt information från en viss tid.	Från latinets "primarius" som betyder första.
Sekundärkälla	En tolkning eller analys av primära källor.	Från latinets "secundarius" som betyder andra.

Diskussionsfrågor

- A. Varför är det viktigt att vi hela tiden är kritiska till de källor vi möter, speciellt i digitala medier?
- B. Hur kan personliga berättelser påverka vår uppfattning om historiska händelser?
- C. Kan källor vara felaktiga även om de är skrivna av experter?
Diskutera varför eller varför inte.

Aktivitet

Eleverna ska i en framtida uppgift välja en historisk händelse och göra en källkritisk analys av minst tre olika källor (två primära och en sekundär). De ska använda de källkritiska frågorna som mall.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad har du lärt dig idag om källkritik?	
Vilka källkritiska frågor är viktigast för dig?	
Hur kan du använda källkritik i framtida projekt?	

Hemuppgift

Som hemuppgift ska eleverna välja en aktuell nyhet och göra en källkritisk analys av den utifrån de fyra källkritiska frågorna. Analysen ska vara 1-2 sidor lång.

Citat

"Det är inte vad som faktiskt hände, utan vad vi kommer ihåg som hände som formar vår uppfattning om historia." - David L. Levy (2012)

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det:

- ☐ Word - Skapar ett dokument.
- ☐ PPT - Skapar en PPT.
- ➡ Nästa - Tar fram ytterligare en lektion.
- ☐ Hemuppgift - Utvecklar en hemuppgift för lektionen.

Tags: [Lektion](#)